

فیلمبرداری ۵۰ دقیقه‌ای سیاه از ناو هواپیمابر آمریکایی

■ **فارس:** فرمانده منطقه دوم نیروی دریایی سپاه گفت: نیروهای منطقه دوم نیروی دریایی سپاه از ناو هواپیمابر آمریکایی به مدت ۵۰ دقیقه از فاصله ۵۰۰ متری فیلمبرداری کردند.
علی زمجو دیروز در نشست شورای اداری استان بوشهر اظهار کرد: این تنها بخشی از اقتدار و موفقیت نیروهای سپاه است که در خلیج فارس به نمایش درمی‌آید.

احمد شیرزاد:

در نشست بغداد باید منافع ملی را در نظر گرفت

■ **ایلنا:** نماینده مجلس ششم با اشاره به نشست بغداد گفت: باید از دید منافع ملی در این گفت‌وگو شرکت کرد و منافع مردم و کشور را در نظر گرفت و در حال حاضر باید تلاش کرد که این گفت‌وگوها به نتیجه برسد.
«حمد شیرزاد» تاکید کرد: اگر از زاویه منافع مردم به این نشست نگاه کنیم، می‌بینیم که منافع مردم و کشور ایجاب می‌کند که با حفظ عزت از فضای تنش فاصله بگیریم. وی با اشاره به اینکه نباید با رویکرد گذشته مذاکرات فعلی را ادامه دهیم، افزود: حضور نمایندگان ایران در این نشست نیازمند هوش سیاسی است تا بتوانند فضا را به نفع ایران بهبود ببخشند.
شیرزاد درباره رویکرد اخیر دستگاه دیپلماسی ایران در مورد مساله هسته‌ای خاطرنشان کرد: این روش درستی است. شیرزاد خاطرنشان کرد: در نشست‌های قبلی با اینکه در مذاکرات در نظر گرفته شده بود که در قبال همکاری ایران، آژانس نیز از موضع همکاری به مساله نگاه کند و تحریم‌ها علیه ایران را کاهش دهد اما در نهایت شاهد عدم همکاری آژانس با ایران بودیم. وی در مورد پیش‌بینی خود از نتایج مذاکرات بغداد گفت: آنچه مسلم است این است که انرژی هسته‌ای حق ایران است و ایران از موضع خود در این‌باره عقب‌نشینی نخواهد کرد اما نباید این انتظار را داشت که با برگزاری این نشست مشکلات در این مسیر یکشبه بر طرف شود. شیرزاد گفت: به تصور من این انتظار که در این مذاکرات تمام مسایل یکشبه حل شود و به وضعیت چند ماه پیش بازمی‌گردد، درست نیست. شیرزاد خاطرنشان کرد: همانگونه که مسوولان کشور در نظر دارند این نشست‌ها باید با برنامه و تعامل و طرف پیش برود بنابراین معتقدم مذاکرات با پیشرفت اندکی در راستای مذاکرات استانبول پیش خواهد رفت.

حسن بیادی:

کاهش نقش روحانیت در مجلس خطری جدی است

■ **ایلنا:** دبیرکل آحادگران با اشاره به ریاست مجلس نهم تاکید کرد: نسبت به کاهش نقش روحانیت در مجلس انتخابات جدی وارد است، ضمن اینکه من نیز معتقدم این یک خطر جدی برای مجلس محسوب می‌شود.
بنابراین تصورم بر این است که اگر نتوانیم شاهد حضور یک روحانی مقتدر برای ریاست مجلس نهم باشیم، آقایی لارجانی همچنان بهترین گزینه است. دبیرکل آحادگران، ضمن انتقاد از تداخل انتخاباتی شوراها و ریاست‌جمهوری، تاکید کرد: این تداخل یک معضل جدی است چرا که برخلاف انتخابات شوراها که جنبه محلی و اجتماعی دارد، انتخابات ریاست‌جمهوری کلاما جنبه سیاسی دارد. «حسن بیادی»، با اشاره به انتخابات سال آینده ریاست‌جمهوری گفت: با توجه به حجم بالای شرکت‌کنندگان، انتخابات شوراها، تمام توان دستگاه اجرایی را خواهد گرفت. وی ادامه داد: با در نظر گرفتن افزایش تعداد افراد شوراها می‌توان گفت چیزی حدود ۱۵۰ هزار نفر در این دوره انتخابات نامزد می‌شوند که از این میان اگر به ازای هر کرسی ۱۰ نفر با هم رقابت کنند این عدد به یک‌میلیون و ۲۰۰ هزار نفر می‌رسد؛ از طرفی با در نظر گرفتن پشتیبان‌های هر یک از این افراد حدود ۱۵ میلیون درگیر انتخابات شوراها خواهند شد که هر یک از نتخبگان شهر و روستای خود محسوب می‌شوند و قطعا انتخابات شوراها برای آنها نسبت به انتخابات ریاست‌جمهوری ارجحیت دارد. بیادی با تاکید بر اینکه تداخل دو انتخابات خطرناک است، اذعان داشت: کسانی که در این دوره برای انتخابات ریاست‌جمهوری کاندیدا می‌شوند مطمئنا ضرر می‌کنند چراکه ورود مسایل اجتماعی به جریانات سیاسی به نفع هیچ‌کس نخواهد بود.

محمدرضا باهنر:

لغو تحریم‌ها اولین گام مثبت +۱ در بغداد باشد

■ **مهر:** نایبرئیس مجلس با بیان اینکه لغو تحریم‌ها می‌تواند اولین قدم مثبت گروه +۱ در مذاکرات بغداد باشد، در خصوص پیش‌بینی‌اش از نتایج مذاکرات بغداد گفت: در حال حاضر آنها کمی نرم‌تر شده‌اند اما باید باز هم منظر رفتار آنها در مذاکرات بغداد مانند. «محمدرضا باهنر»، با اشاره به مذاکرات آینده ایران و گروه +۱ در بغداد گفت: ایران به +۱ اعلام کرده است که ما از همه حقوق‌مان دفاع می‌کنیم و در چارچوب آن حاضریم به همه وظایفمان عمل کنیم. وی افزود: اولین قدم مثبت که گروه +۱ می‌تواند در مذاکرات بغداد در لغو تحریم‌هاست و آن وقت اگر این اتفاق افتاد می‌توان در مورد مذاکرات بعدی فکر کرد. نایبرئیس مجلس درباره پیش‌بینی‌اش از نتایج مذاکرات بغداد گفت: در حال حاضر آنها کمی نرم‌تر شده‌اند اما باید باز هم منتظر رفتار آنها در مذاکرات بغداد باشد. باهنر به پاسخ به این سوال که چه مولودی باید در مذاکرات بغداد مطرح شود، گفت: این مذاکرات باید دربرگیرنده مسایل مهم منطقه‌ای مانند حضور نیروهای خارجی در منطقه و مبارزه با تروریسم نیز باشد و می‌توان در راستای همکاری‌های متقابل به نتایج مثبتی در این‌باره رسید.

اسدالله اطهری در گفت‌وگو با «شرق»:

فاصله ایران و غرب، ترکیه را میداندار کرد

که ترکیه با کردها دارد. متأسفانه هنوز ترک‌ها تکلیف خود را با جمعیت عظیم کردها مشخص نکرده‌اند. در خاورمیانه هیچ رژیمی وجود ندارد که به این راحتی مردم خودش را بمباران و سرکوب کند. در جریان بمباران هوایی اخیر جنگنده‌های ترکیه به منظور مقابله با پیکارجویان پ.ک.ک، شاهد بودیم که ارتش ترکیه فراتر از مرزهای جنوبی کشور خود، خاک سرزمین عراق در شمال این کشور را هم بمباران کرد که در جریان آن تعداد زیادی از مردم عادی کرد به اشتباه و به‌جای پیکارجویان پ.ک.ک کشته شدند و بعد معلوم شد که این افراد عمدتا قاچاقچیان رده‌پایین قند و شکر بودند. قرار نیست که اکنون درباره آن چهره منفی ترکیه بحث و گفت‌وگو کنیم ولی به هر حال این بعد و چهره هم وجود دارد. دولت ترکیه هنوز نتوانسته است برای ارتش کردهای ترکیه را به‌طور کامل مشخص کند. برای اینکه ترک‌ها به این هدف خود دست یابند چشم‌امید و انتظار به همسایه‌های خود از جمله ایران دارند. به هر حال مخالفان و پیکارجویان کرد، هم برای ترکیه و هم برای ایران و حتی عراق مساله مشترکی هستند و این کشورها هر کدام به نوعی با این مساله درگیرند. همگرایی و اتحاد ایران، ترکیه و عراق است که می‌تواند منجر به تأمین امنیت مرزهای منطقه شود.

■ **اگر نگوییم روابط ایران و ترکیه به تنش رسیده و آن را تنها در سطح نارضایتی ارزیابی کنیم به نظر شما ریشه این نارضایتی چیست؟ به‌هرحال به نظر می‌رسد که مهم‌ترین عامل در بروز اختلاف میان ایران و ترکیه، حول محور تحولات در سوریه است. چقدر این موضوع در روابط دو کشور الان تأثیرگذار شده است؟**

این یک مساله مطرح و جدی است اما این همه دلایل در بروز نارضایتی‌ها در روابط دو کشور نیست.

■ **به نظر شما چه دلایل دیگری در بروز این نارضایتی دخیل‌اند.**

در رابطه با روابط ایران و ترکیه یک نویسنده ترک اصطلاح قشنگی به کار برده است که می‌تواند تعریف دقیقی از روابط دو کشور ارایه کند. این اصطلاح این است «ایران و ترکیه دشمنان طبیعی و دوستان ضروری» هستند.

■ **این اصطلاح به چه مناسبت؟**

در مورد «دوستان ضروری» باید

گفت به هر حال بر پایه همان ملاحظات همیشگی یعنی جبر استراتژیک، ژئوپلیتیک و ژئواکونومیک دو کشور ناچارند روابط دوستانه خود را حتی زیر سایه تنش و نارضایتی حفظ کنند. در مورد «دشمنان طبیعی» می‌توان گفت که بعد از وقوع انقلاب اسلامی در ایران، ترکیه تنها کشوری است که سعی کرد هر نقشی که ایران در منطقه از دست داده همان نقش را برعهده بگیرد و آن را ایفا کند و از آن زمان تاکنون رقابت جدی میان دو کشور برای تأمین نفوذ هر چه بیشتر در منطقه شکل گرفته است.

■ **بر این اساس دشمنی دو کشور چندان جدی نیست.**

بله به همین دلیل من اصطلاح «دشمنان طبیعی» و «دوستان ضروری» را عوض کرده‌ام و آن را به این اصطلاح تغییر داده‌ام که «ایران و ترکیه رقبای طبیعی و دوستان طبیعی» هستند. این رقابت به اشکال مختلف تاکنون ظهور و بروز پیدا کرده است. میدان رقابت ایران و ترکیه چندان کوچک و محدود نیست. نمونه رقابت این دو کشور بسیار است. مثلا همین اواخر در جریان انقلاب‌های عربی که بعدا به شکل پروژه در آمدند و بعد مساله مربوط به سوریه، این در حالی است که پیش از این ترکیه روابط گرم و صمیمی با سوریه داشت و بر پایه همین دوستی نیز تئوری «شامگن» را ارایه کرد. پیشنهاد ایجاد منطقه مشترک ویزایی «شامگن» با هدف سادسازی رفت‌وآمد گردشگران میان چهار کشور ایران، ترکیه، سوریه و عراق و افزایش توریست از طرف رجب طیب اردوغان، نخست‌وزیر ترکیه مطرح شد. بر اساس این پیشنهاد، دارنده ویزای یکی از این کشورها می‌تواند به همه کشورهای عضو «شامگن» سفر کند. «شامگن» که ی‌کاداور ویزای «شینگن» منطقه ویزایی اتحادیه

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

الو شرق ۰۸۸۶۵۴۳۹۰
sharghline@sharghnewsaper.ir

■ **زباله‌های حاشیه خیابان:** متأسفانه خیابان‌هایی که از شهرک ناز واقع در کرچ شروع می‌شود و به مشکین‌دشت در همان منطقه ختم می‌شود از نظافت خوبی برخوردار نیست و مشکلاتی از نظر مسایل محیط‌زیستی برای مردم آن منطقه به‌وجود آورده است.

یک‌شهروند

■ **امامزاده صالح (ع)** در دریابندامیدان تجریش و اطراف امامزاده صالح(ع) به محل تجمع گانایان و فروشندگان دوره‌گرد تبدیل شده است. از ماموران رفغ سد معبر شهرداری منطقه یک تقاضا داریم چهره این مکان مقدس را از وجود زنگارها برزایند.

یک‌شهروند

■ **مردم را پشت درهای بسته معطل نکنید:** برخی روسا، معاونان و مدیران در ادارات دولتی با برگزاری جلسه‌های چندساعته مردم را پشت‌درهای بسته معطل می‌کنند. ای کاش قبل از برگزاری هر گونه جلسه‌ای یک نفر به عنوان جانشین که حق امضا داشته باشد کار مردم را انجام دهد تا برای دریافت یک امضای ناقلیل این همه وقت مردم گرفته نشود.

یک‌مخاطب

■ **عرضه گوشت‌های مشکوک:** عرضه گوشت‌های چرخ کرده ارزان قیمت در تقاطع خیابان پروین و شهید مرتضایی واقع در ابتدای خیابان دماوند به رسیدگی مسوولان سازمان دامپزشکی و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی نیاز دارد. مشخص نیست این گوشت‌ها که با قیمت ارزان به فروش می‌رسد گوشت واقعی است یا...

عرفان

■ **ایستگاه مترو با بازار روز؟!** محوطه ایستگاه مترو شهید حقانی به محلی برای پهن کردن بساط عده‌ای تبدیل شده که در رفت و آمد مسافران مترو اختلال ایجاد کرده است. چرا ماموران رفغ سد معبر شهرداری و شرکت بهره‌برداری مترو نسبت به جمع‌آوری و ساماندهی این افسراد اقدام نمی‌کنند؟

معصومه‌صلاری

■ **تخلف عطاری‌ها:** عطاری‌های خیابان دکتر حسایی شهرک مارلیک به راحتی اقدام به عرضه دارو ترک اعتیاد می‌کنند. به نظر می‌رسد این واحدهای منفعی به دور از چشم مسوولان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به این کار غیرقانونی ادامه می‌دهند که لازم است به طور جدی با متخلفان که هدفشان فقط خالی‌کردن جیب مردم است، برخورد کرد.

الهیاری از مارلیک کرج

■ **رفتگران را دریابیم:** برخی از فروشنندگان مولغوالی یا سوپرمارکت‌ها، زباله‌های مغازه را به جای اینکه در مخزن زباله قرار دهند، داخل جوی آب سرازیر کرده و برای رفتگران زمختش شهرداری دردرس ایجاد می‌کنند. ای کاش برای پیشگیری از مسودشدن جوی‌ها و به زحمت ناآشناختن رفتگران، صدا و سیما و مطبوعات درباره این موضوع اطلاع‌رسانی کنند.

ع-ف

■ **تخلّف دفاتر اسلاک:** سازمان ثبت اسناد و املاک شهیر باید به تخلّف برخی از دفاتر املاک فاز سه شهرک مارلیک که بیش از مبلغ تعیین‌شده از مقرر و مستاجر حق کمسیون دریافت می‌کنند، رسیدگی کند یا شماره تلفنی اعلام کند تا مردم به راحتی مشکلاتشان را در میان بگذارند.

■ **معضل ترافیک پل فردیس:** پل فردیس، مقابل ایستگاه مترو در بیشتر ساعات روز ترافیک سنگینی دارد و یکی از دلایل آن، توقف خودروها در حاشیه خیابان برای سوار کردن مسافر است. از مسوولان راهنمایی و رانندگان تقاضا داریم حفظ ارتباط با این محفل چارهای ببیندشند.

کرووش آسوده‌کار

■ **خیابان یا پارکینگ اتوبوس؟** خیابان پاسداران گمناّم به محل توقف اتوبوس‌ها تبدیل شده است. از مسوولان راهنمایی و رانندگی تقاضا داریم اجازه ندهند این خیابان به پارکینگ اتوبوس‌ها تبدیل شود.

پارسا رضوی

■ **هنرمندانی که معجزی شده‌اند:** صدا و سیما با اینکه درآمد خوبی دارد، به جای استخدام جوانان تحصیلکرده و بیکار به عنوان معجزی، از هنرمندانی که بازنگر آن رسانه هستند، استفاده می‌کند. از مسوولان صدا و سیما تقاضا داریم جوانان تحصیلکرده و بیکار را که علاقه به این حرفه دارند استخدام

کند

■ **دغدغه کارمندان شرکتی:** وضعیت بسیاری از کارمندان در ادارات دولتی با اینکه بیش از پنج‌سال سابقه‌کار دارند، هنوز شرکتی است. آیا زمان آن فرا نرسیده این افراد به طور رسمی و قانونی به استخدام در آیند تا دغدغه فکریشان کاسته شود.

یک‌مخاطب

■ **گرانسی داروهای بیماری‌های خاص:** برخی از داروهای بیماران خاص زیرمجموعه دفترچه تأمین اجتماعی نیست و بیماران باید آن را با قیمت گران و آزاد تهیه کنند. ضرورت دارد مسوولان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برای این معضل چارهای ببیندشند.

یک‌مخاطب

باز تاب

■ **پاسخ روابط عمومی شرکت توزیع نیروی برق** به یک پیام: ضمن تشکر از آن روزنامه وزیر در خصوص انعکاس درخواست‌های مردمی، در پاسخ به مطالب مورخ ۱۳۸۸/۹/۱۰ رسانه محترم با عنوان «خاموشی معابر» محدوده خیابان ۱۷ شهرویر جنوبی به آگاهی می‌رساند: با توجه به نامش‌بودن ادرس مورد نظر مشترک محترم و گستردهی خیابان مذکور طی بازدید به عمل آمده موردی مبنی بر خاموشی پایهای روشنایی مشاهده نشد. لذا از ایشان تقاضا می‌شود به منظور پیگیری درخواست خود با شماره تلفن ۵۸۱۲۱ تماس حاصل نمایند.

اسلامی ایران می‌دانند. سونل چوقا‌ب‌ت‌ای، مدیر ترکیه‌ای آکادمی دیپلماسی وزارت خارجه آمریکا در ادامه مصاحبه خود با روزنامه حریت ترکیه در پاسخ به این پرسشی که آیا ترکیه در ناتوی قرن بیست‌ویکم مشارکت فعالی خواهد کرد؟ می‌گوید: ترکیه ناچار است که با ناتوی قرن بیست‌ویکم همراهی کند چرا که این کشور اگر با میزبانی از سامانه راداری سپر دفاع موشکی ناتو مخالفت می‌کرد ممکن بود با غرب به خصوص با ایالات متحده آمریکا دچار چالش شود زیرا برای واشگتنن این تلقی ایجاد می‌شد که ترکیه به دنبال ایجاد مانع در مسیر ناتوی قرن بیست‌ویکم است در نتیجه روابط ترکیه با غرب دچار تنش می‌شد، چون ترکیه هم به این مساله پی برد و چون برای ترک‌ها حفظ مناسبات با غرب به خصوص با ایالات متحده آمریکا از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است آنسکار اراده خود را به منظور همراهی هر چه بیشتر با ناتوی قرن بیست‌ویکم از طریق میزبانی از سامانه راداری سپر

دفاع موشکی نشان داد. در همین راستا نیز چوقا‌ب‌ت‌ای، مدیر ترکیه‌ای آکادمی دیپلماسی وزارت خارجه آمریکا از احتمال راندازی پایگاه‌های بیشتر ناتو در خاک ترکیه خبر داد. قرار است پایگاه‌های جدید که تعداد آن به هفت یا ۱۱ پایگاه خواهد رسید تحت مدیریت یک مرکز قرار گیرند و چتر راداری سامانه دفاع موشکی ناتو را بیش از پیش گسترده‌تر کنند. بنابراین در پاسخ به پرسش شما که استقرار سپر موشکی در ترکیه بیلتگر این است که ترکیه از لحاظ امنیتی همچنان هم‌پیمان ناتو است با این پاسخ طولانی عرض می‌کنم همین‌طور است. در حال حاضر برای ترکیه همراهی با ناتو از درجه‌اهمیت بیشتری نسبت به همراهی با همسایگان بر‌خودار است.

■ **به نظر شما با توجه به مواردی که اشاره کردید و در نظر گرفتن این نکته که ترکیه به پایه استراتژی ععق استراتژیک که مبتنی بر به صفر رساندن اختلافات با همسایگان است، بر سر دوراهی ایران و غرب کدام را انتخاب خواهد کرد؟**

ترکیه انتخاب خود را در سطح منطقه‌ای و بین‌المللی مشخص کرده و آن را نشان هم داده است؛ با استناد به نحوه همراهی این کشور با تحریم‌ها علیه جمهوری اسلامی می‌توان به این موضوع پی برد: زمانی که تحریم‌ها بین‌المللی و همه‌جانبه و در چارچوب قطعنامه‌های شورای امنیت سازمان ملل متحد بود، ترک‌ها نسبت به آن پایبند بوده‌اند و آن را اجرا و رعایت کرده‌اند. با این حال هرگاه تحریم‌ها یکجانبه و از سوی کشورهای اروپایی و آمریکایی وضع و اعمال شده است ترک‌ها عدم تعهد به آن را اعلام می‌کنند و آن را اجرا نمی‌کنند. این موضوع از ترکیه در سال‌ها اخیر به عینه نشان داده است. زمانی که جمهوری اسلامی ایران برای فروش نفت به هند به دلیل تحریم‌های بانکی به مشکل برخورد و امکان دریافت پول نفت فروخته شده را نداشت، این بانک‌های ترکیه بودند که به کمک ایران آمدند. بر این اساس می‌توان گفت ترکیه در عین حفظ ارتباط با غرب، سلاقمند نیست که روابط خود با ایران را نیز دچار خدشه کند؛ به دلایل مختلف. مثلا برای ترکیه از نظر اقتصادی به صرفه این است که ارتباط نفتی و گازی خود با ایران را حفظ کند آن هم به دلیل هزینه کمتر و انتقال آسان‌تر. جایگاهی که ایران از آن برخوردار است هیچ کشور دیگری ندارد تا ترک‌ها بتوانند از آن بهره‌مند شوند؛ حتی کشورهای فارس، ایران، یمن، لیبی، عراق، یمن، لبنان بر این بر اساس جبر استراتژیک ترکیه نشان داده است که نمی‌تواند ایران را رها کند چرا که از دست دادن ایران یک توازن را در منطقه برهم خواهد زد که دود برهم خوردن این توازن بیش از پیش به چشم ترک‌ها خواهد رفت.

■ **به عقیده شما روابط ایران و ترکیه در منطقه حکایت از نوعی توازن دارد؟**

مصلحت دو کشور در همکاری با یکدیگر، رعایت منافع یکدیگر، رعایت جایگاه یکدیگر، رعایت وزنه‌های امنیتی و تاریخی یکدیگر است. هر کدام از این دو کشور اگر به دنبال اقدام و ایفای نقشی متفاوت باشد؛ نقشی که در منطقه، در آسیای مرکزی، در حوزه قفقاز و به طور کلی، در عرصه بین‌الملل جایگاه کشور مقابل را تضعیف کند، به نظم منطقه‌ای موجود آسیب می‌زند و تضعیف جایگاه دولت ملی دکتر محمد مصدق کودتا صورت گرفت؛ یعنی در سال ۱۳۳۲، در همان زمان ترکیه به عضویت ناتو درآمد. من فکر می‌کنم ما باید یک مقدار به مناسبات حاکم در نظام بین‌الملل دقیق باشیم. ترکیه به‌عنوان عضوی از پیمان آتلانتیک شمالی (ناتو) این وظیفه را دارد که به قواعد و قوانین حاکم در این پیمان متعهد باشد. ما نباید در این رابطه به این کشور خرده بگیریم. ترکیه در آن دهه انتخاب کرد که در مسیر همکاری با غرب گام بردارد، اکنون هم همان مسیر را ادامه می‌دهد.

■ **آیا در پس تحرکات ترکیه و اقداماتی که در دستور کار دارد است که ترکیه و ناتو را باید امری دلبهی و نظامی و امنیتی ترکیه بر هم خورده است؟**

همکاری‌های ترکیه و ناتو را باید امری دلبهی و پذیرفته شده در نظر گرفت. درست در زمانی که علیه دولت ملی دکتر محمد مصدق کودتا صورت گرفت؛ یعنی در سال ۱۳۳۲، در همان زمان ترکیه به عضویت ناتو درآمد. من فکر می‌کنم ما باید یک مقدار به مناسبات حاکم در نظام بین‌الملل دقیق باشیم. ترکیه به‌عنوان عضوی از پیمان آتلانتیک شمالی (ناتو) این وظیفه را دارد که به قواعد و قوانین حاکم در این پیمان متعهد باشد. ما نباید در این رابطه به این کشور خرده بگیریم. ترکیه در آن دهه انتخاب کرد که در مسیر همکاری با غرب گام بردارد، اکنون هم همان مسیر را ادامه می‌دهد.

■ **آیا در پس تحرکات ترکیه و اقداماتی که در دستور کار دارد است که ترکیه و ناتو را باید امری دلبهی و نظامی و امنیتی ترکیه بر هم خورده است؟**

همکاری‌های ترکیه و ناتو را باید امری دلبهی و پذیرفته شده است. سوادای تشکیل حکومت عثمانی وجود دارد.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.

در ادامه به بررسی این موضوع خواهیم پرداخت.